

YATIRIM VE İHRACATI
TEŞVİK DANIŞMANLIĞI

YATIRIMLARINIZI TEŞVİKSİZ YAPMAYIN;
SADECE TEŞVİK İÇİN YATIRIM YAPMAYIN.

KKYDP (2021 – 2025)

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARINI
DESTEKLEME PROGRAMI HİBE DESTEKLERİ

 BİZE ULAŞIN

 <https://formdanismanlik.com.tr/>

 444 30 80

 info@formdanismanlik.com.tr

KKYDP - YASAL ÇERÇEVE

- 27/7/2020 tarihli ve 2800 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan “Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımlar ve Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Karar” ile **01/01/2021-31/12/2025 tarihleri arasında destekler sağlanacaktır.**
- 5488 Sayılı Tarım Kanunu 19/e Maddesi: Kırsal kalkınma destekleri: Kırsal gelirlerin artırılması ve çeşitlendirilmesi, kırsal altyapı ve sosyal yapının güçlendirilmesi, modern sulama sistemlerinin geliştirilmesi ile doğal kaynakların korunması ve geliştirilmesi.
- Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ **(2023/51 Nolu Tebliğ)**
- Kırsal Kalkınma Destekleri Uygulama Rehberi (Uygulama Esasları, Hibe Başvuru Formu, İşletme Planı, Satın Alma Rehberi, Uygulama Rehberi Ekleri)

TARIMA DAYALI EKONOMİK YATIRIM KONULARI

- SU ÜRÜNLERİ İŞLEME
- TIBBİ - AROMATİK BİTKİ İŞLEME
- BİTKİSEL ÜRÜN İŞLEME TESİSİ
- HAYVANSAL ÜRÜN İŞLEME
- SOĞUK HAVA DEPOSU VE ÇELİK SİLO
- BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK
- KAPALI ORTAMDA BİTKİSEL ÜRETİM
- KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK
- KANATLI YETİŞTİRİCİLİĞİ VE YUMURTA TAVUKÇULUĞU
- BİTKİSEL ÜRÜN İŞLEME TESİSİ
- HAYVANSAL ÜRÜN İŞLEME
- SOĞUK HAVA DEPOSU VE ÇELİK SİLO
- BÜYÜKBAŞ HAYVANCILIK
- KAPALI ORTAMDA BİTKİSEL ÜRETİM

Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırım Konuları (Küçük Ölçekli İşletmeler İçin)

- AİLE İŞLETMECİLİĞİ FAALİYETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ALTYAPI YATIRIMLARI
- ARICILIK VE ARI ÜRÜNLERİ YATIRIMLARI
- BİLİŞİM SİSTEMLERİ VE EĞİTİMİ YATIRIMLARI
- EL SANATLARI VE KATMA DEĞERLİ ÜRÜNLERE YÖNELİK YATIRIMLAR
- İPEK BÖCEĞİ YETİŞTİRİCİLİĞİ YATIRIMLARI
- SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ YATIRIMLARI
- TARIMSAL AMAÇLI ÖRGÜTLER İÇİN MAKİNE PARKI YATIRIMLARI
- TIBBİ VE AROMATİK BİTKİ YETİŞTİRİCİLİĞİ YATIRIMLARI

PROGRAMA İLİŞKİN BİLGİLER

- KDV HARIÇ BÜTÇE
- SANAYİ SİCİL BELGESİNE SAHİP YATIRIMCILAR HARIÇ KDV'NİN TAMAMI YATIRIMCI TARAFINDAN ÖDENİR.
- Başvurular **03/01/2024** tarihinde başlayıp **19/02/2024** tarihi saat **23:59**'da sona erecektir.

SON BAŞVURU TARİHİ 19 ŞUBAT 2024

**İNŞAAT VE MAKİNE-EKİPMAN
GİDERLERİNE %50 HİBE**

HİBEYE ESAS YATIRIM TUTARLARI

YENİ TESİS YATIRIMI:	14.000.000 TL
TAMAMLAMA YATIRIMI:	12.000.000 TL
KAPASİTE ARTIRIMI YATIRIMI:	10.000.000 TL
MODERNİZASYON YATIRIMI:	10.000.000 TL

PROGRAMA İLİŞKİN BİLGİLER

- Program 81 ilde “Kırsal Alan” tanımına giren yerlerde veya Tarıma Dayalı OSB’de uygulanacaktır.
- Hibeye esas proje tutarı alt limiti 3.000.001 Türk Lirasıdır. Bu limitin altındaki başvurular kabul edilmez.
- Kırsal ekonomik altyapı yatırım konularında küçük ölçekli işletmeler için proje tutarı 100.000–3.000.000 Türk Lirası arasındadır.
- Uygun görülen başvuruların hibeye esas proje tutarının %50’sine hibe olarak destek verilir.
- KDV hariç olarak bütçelendirilen projeler, mevzuat ile belirlenen satın alma kuralları ve Hibe Sözleşmesi esaslarına göre gerçekleştirildiğinde hibeye esas proje tutarının %50’si yatırımcı, %50’si bakanlık tarafından karşılanır.
- Hibeye esas proje tutarı dışında kalan proje yatırım tutarı ile KDV’nin tamamı yatırımcı (Sanayi sicil belgesine sahip yatırımcılar hariç) tarafından karşılanır.

PROGRAMA İLİŞKİN BİLGİLER

- Program çerçevesinde 81 ilde; Tebliğ'de belirlenmiş olan yatırım konularının tümü, Tebliğ ve uygulama rehberi ekinde yayımlanan illerin sektörel öncelikleri tablosu esas alınarak hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir.
- Yatırım projelerinin fiziki olarak son tamamlanma tarihi başvuru yılındaki Kasım ayının son iş günüdür. Proje bitiş süresi mücbir sebepler hariç projelerin 2023/51 No.lu Tebliğde yazan son tamamlanma tarihlerini geçemez.
- Cumhurbaşkanı Kararı gereği 2023 yılı aralık ayı itibarı ile bütçeyi kullanma zorunluluğu bulunduğundan, projelerin fiziki olarak son tamamlanma tarihinde tamamlanmış olması gerekmektedir.

KİMLER BAŞVURABİLİR?

- **Gerçek** ve **tüzel** kişiler proje başvurusu yapabilir.
- Tüm yatırımlar için son başvuru tarihinden önce kurulan;
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda tanımlanan kollektif şirket, limited şirket ve anonim şirketler,
- 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu,
- 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu,
- 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanuna göre kurulmuş kooperatifleri,
- 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun ilgili maddelerine göre kurulan ıslah amaçlı yetiştirici birlikler ile bunların üst birlikleri/iktisadi teşekkülleri,
- 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununun ilgili maddelerine göre kurulan iktisadi teşekkülleri de uygun başvuru sahibidir.

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK

- Büyükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırım konusunda su kısıtı olan ve Tebliğin ekinde belirtilen yerlerde yapılacak başvurular hariç tüm yatırım niteliklerindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
- Büyükbaş (**siğir/manda**) ve küçükbaş (**koyun/keçi**) hayvancılık işletmeleri **konusunda** yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması, mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve modernizasyon
- **Büyükbaş süt veya et siğiri yetiştiriciliği** ile **damızlık manda yetiştiriciliği (süt mandası)** için projelendirilen tesis **en az 25 baş** kapasiteli olmalıdır. Büyükbaş besi işletmelerinde de kapasite **alt sınırı 25 baştır.**
- **Küçükbaş hayvanlar** için yatırım projelerindeki et/süt koyuncululuğu ile et/süt keçiciliği tesisleri **en az 150 baş kapasiteli** olacak şekilde planlanmalıdır.

BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK

- Büyükbaş hayvancılık için yapılan sabit yatırım proje başvurularında; başvuru sahibinin kendisine ait olan veya edineceğini taahhüt edeceği hayvan varlığı yatırım sonunda **proje kapasitesinin %50'sinden az olamaz.**
- Koyun ve/veya keçi için sabit yatırım proje başvurularında; başvuru sahibinin kendisine ait olan veya nihai rapordan önce edineceğini taahhüt edeceği hayvan varlığı yatırım sonunda **proje kapasitesinin %40'undan az olamaz.**
- **Ayrı bölümlerde yer alması şartıyla**, koyun ve keçi aynı tesiste projelendirilebilir.

KANATLI YETİŞTİRİCİLİĞİ

- 81 ilde bu konuda proje başvurularında sadece kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular hibe kapsamında değerlendirilir.
- Tarımsal İŞletmelerin Kapasitesi;
1000 - 15.000 hindi/dönem
350 - 3000 kaz/dönem
5.000 - 100.000 yumurta tavukçuluğu ve broylertavuk/dönem büyüklüĐünde olacaktır.
- Broiler tavuĐu, hindi ve kaz yetiştiriciliği için;
81 ilde faal işletmeler için sadece teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki YEÜ başvuruları uygundur.
- 81 ilde yumurta tavukçuluğu yetiştiriciliği yapan faal işletmeler için kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki yumurta paketleme ünitesi başvuruları uygundur.

SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ

- 81 ilde su ürünleri yetiştiriciliği konusunda yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması, mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu projeleri desteklenecektir.
- İç sularda yetiştiricilik konularında yapılacak proje başvurular; iç sularda alabalık türleri, yayın balığı, mersin balığı, sazan, tilapya, karabalık, makro ve mikro algler, karides, kara salyangozu; toprak havuzlarda ise alabalık, çipura, levrek, sarıağız, minekop, fangri, mercan, sinagrit, sivriburun karagöz, eşkine, sargoz, mirmır, sarıkuyruk, trança üretimi ve yetiştirilmesi amacıyla yapılan sabit yatırımları ve balıkçı barınakları destek kapsamındadır.
- Denizlerde çipura, levrek, granyöz, istiridye, midye ve alabalık türleri üretimi ve yetiştirilmesi amacıyla yapılan sabit yatırımları destek kapsamındadır.

MODERN SERA YATIRIMLARI

- 81 ilde modern sera kurulumu konusunda;
 1. Yeni tesislerin yapımı,
 2. Teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde iklimlendirme, sulama ve/veya gübreleme sistemi ile yenilenebilir enerji kullanımına yönelik başvurular desteklenecektir.
- **Tarımsal ürünlerin üretilmesine yönelik iklimlendirme, sulama ve gübreleme sistemli, modern yeni seralar**; içerisinde kültür bitkileri ile bunların tohum, fide ve fidanlarının ekonomik olarak üretilmesi, yetiştirilmesi, sergilenmesi ve korunmasını olanaklı kılan iklimlendirme (ısıtma-soğutma-sisleme, vb.) ve sulama sistemine sahip modern örtü altı ünitelerini içeren tarımsal yapılardır.

MODERN SERA YATIRIMLARI

- İklimlendirme, sulama ve gübreleme sistemli, modern yeni seraların yapımı ile mevcut seralar için teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde; iklimlendirme, sulama ve gübreleme sistemi ile yenilenebilir enerji kullanımına yönelik başvuru yapılabilir.
- Modern seralar **en az üç dekar** olacak şekilde projelendirilmelidir.
- Modern seralarda yeni tesis kapsamında yapılacak yatırımlarda, yenilenebilir enerji üretim ünitesinin projelendirilmesi zorunlu değildir.
- Sera başvurularında; kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması ve kapasite artırımı niteliğindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilmez.

MODERN SERA YATIRIMLARI

• Modern sera başvurularında yeni tesisler için hibe kapsamında kabul edilecek dekar başı maliyet:

- Topraklı seralarda en fazla **625.000 TL/daa**
- Topraksız seralarda en fazla **725.000 TL/daa**
- Topraksız, sislemeli, cam seralarda en fazla **825.000 TL/daa**
- Topraksız, sislemeli ve su kültürü (Hidroponik) kullanan seralarda örtü malzemesine bakılmaksızın en fazla **925.000 TL/daa** olmalıdır.

ARICILIK ÜRÜNLERİNİN İŞLENMESİ YATIRIMLARI

- 81 ilde arıcılık ürünlerinin işlenmesi konusunda;
 - yeni tesislerin yapımı,
 - kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması,
 - mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu projeleri desteklenecektir.
- Arıcılık ürünlerinin Arı ürünlerinin işlenmesi ve paketlenmesi için, mevcut ve faal olan işletmeler, başvuru sırasında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında istenen belgelere sahip olmalıdır.
- Yeni işletmeler ise bu belgeleri nihai ödeme talebi sırasında sunmalıdır.

KÜLTÜR MANTARI YETİŞTİRİCİLİĞİ YATIRIMLARI

- 81 ilde yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması, mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu projeleri desteklenecektir.
- Kültür mantarı üretimine yönelik sabit yatırımlar mantar üretim tesisi ve bu tesisin kapasitesine uygun kompost hazırlama ünitesi ile birlikte projelendirilebileceği gibi sadece mantar üretim tesisi olarak da projelendirilebilir.
- Yeni tesis olarak tek başına kompost hazırlama ünitesine hibe desteği verilmez. Ancak mevcut bir mantar üretim tesisi için yapılacak kompost hazırlama ünitesi için kapasite artırımı ve/veya teknoloji yenileme niteliğinde başvuruda bulunulabilir.

KÜLTÜR MANTARI YETİŞTİRİCİLİĞİ YATIRIMLARI

- Kültür mantarı üretimine yönelik sabit yatırımlarda; İnşaat giderleri, Ranza sistemi, Isıtma ve soğutma için yüksek watt gücüne sahip klimalar, Havalandırma fanları, Soğutma ve nemlendirmeyi sağlayan petekler, Sisleme makinesi, Zaman ayarlı aydınlatma sağlayan elektrik ünitesi, Su basımı için su motor ve pompa düzeneği, Termometre ve kompost ölçümünü sağlayan çubuk termometre cihazları, Sabit raflar, Paketleme ünitesi, Tartım için dijital kantar hibe desteği kapsamında değerlendirilecektir.

BİTKİSEL ÜRÜN İŞLEME TESİSİ YATIRIMLARI

- 81 ilde bitkisel ürünlerin işlenmesi konusunda yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması, mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu projeleri desteklenecektir.
- Kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda işleme, kurutma, dondurma, paketleme ve depolama tesislerinde depolama ünitesi ek ünite olarak yapılacak ise kapasitesinin tesisin kapasitesi ile uyumlu olması gerekmektedir.
- Meyve ve/veya sebze (kayısı, incir, domates, biber, vb.) kurutma tesisi projelerinin iklimlendirme unsurlarını içermesi şarttır.
- Zeytinyağı konusunda; iki fazlı üretim yapacak yeni tesis ve kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurular ile iki fazlı tesisler için kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular ya da üç fazlı tesislerin iki fazlı sisteme dönüştürülmesine yönelik kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular kabul edilecektir.

BİTKİSEL ÜRÜN İŞLEME TESİSİ YATIRIMLARI

- Un ve yem konularında; kapasite artırımı için depolama tesisi [çelik silo (konik/düz)] yapımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde proje başvurusu yapılabilir. Deprem bölgesinde tüm niteliklerde başvuru kabul edilmektedir.
- Kütlü pamuk konusunda; kütlü pamuğun lif ve çiğit olarak ayırarak çırçırılama işini yapan makinelerle çırçır randımanının yükseltilmesi amacıyla yönelik teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon projeleri sunulabilir.
- Çayın işlenmesi, kurutulması, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik olarak sadece Artvin, Giresun, Ordu, Rize, Trabzon illerindeki başvurular kabul edilir.

KESİM HANE YATIRIMLARI

- Büyükbaş ve küçükbaş kesimhaneleri konusunda Tebliğ ekinde belirtilen 35 ilde yeni tesis veya kısmen tamamlanmış yatırımlara yönelik yatırımlar hariç olmak üzere faal olan mevcut tesislerin teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu yatırımları desteklenecektir. Diğer illerde tüm yatırım türleri desteklenecektir. Faal kesimhanelerinin parçalama ve paketleme ünitesi için proje başvurusunda bulunulabilir.
- Kanatlı kesimhanelerine yönelik yeni tesis, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
- Kanatlı kesimhanelerinin tesis kısmının, saatte **en az 1.000 en fazla 5.000 tavuk veya saatte en az 100 en fazla 1.000 hindi ya da kaz kapasitesine**, sahip olması gerekmektedir. Tesis parçalama ünitesi içeriyorsa **en az 0,5 ton/gün en fazla 5 ton/gün** kurulu parçalama kapasitesine sahip olması gerekmektedir.
- Sunulan projelerde; kasaplık kanatlı, büyükbaş ve küçükbaş hayvanların kesimi takiben etlerin ve sakatatların içerisinde muhafaza edileceği, üretim kapasitesine uygun, soğuk hava deposu ve/veya şoklama ünitesine sahip olması gerekmektedir.

KIRMIZI ET VE KANATLI ETİ PARÇALAMA TESİSLERİ

- 81 ilde hayvansal ürünlerin işlenmesi, kurutulması, dondurulması, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yeni tesis, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
- Sunulacak proje; sadece kırmızı etin, sadece kanatlı etinin veya kanatlı ve kırmızı etin birlikte işlendiği, parçalandığı, paketlenildiği ve depolandığı tesisi içerebilir.
- Sunulan projede parçalama tesisi; kırmızı et için en az 0,5 ton/gün en fazla 10 ton/gün; kanatlı eti için en az 0,5 ton/gün en fazla 5 ton/gün kurulu et işleme kapasitesine sahip olmalıdır veya başvuru sahibi, sunduğu proje kapsamında belirtilen bu kapasite limitlerine nihai rapor aşamasında ulaşacağını taahhüt etmelidir.
- Sunulan projede et işleme konusunda; ısıtma işlemi, fermantasyon, tuzlama, kürlenme, emülsifiye etme, olgunlaştırma, marinasyon, kurutma, ekstrakte etme, ekstrüzyon veya bunların kombinasyonlarının ilk ürüne uygulanması gerekmektedir.

SÜT İŞLEME TESİSİ YATIRIMLARI

- 81 ilde süt ve süt ürünlerinin işlenmesi, homojenizasyonu, pastörizasyonu, paketlenmesi, soğutulması ve depolanmasına yönelik yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması, mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu projeleri desteklenecektir.
- Yeni tesis, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon projesi başvurularında; süt işleyen işletmeler, peynir altı suyu dahil, **yatırımın sonunda günlük en az 5 ton kurulu işleme kapasitesi ton kurulu işleme kapasitesine** sahip olmalıdır.
- Mevcut süt işleyen işletmelerde peynir altı suyunun süt ürünü olarak değerlendirilerek ekonomik değerinin artırılması, **peynir altı suyundan kaynaklanan çevresel kirliliğin önlenmesi konularındaki proje başvuruları kabul edilecektir.**

SÜT TOPLAMA MERKEZİ YATIRIMLARI

- 81 ilde süt toplama merkezi olarak yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması, mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu projeleri desteklenecektir.
- Bu kapsamda mevcut işletmeler hariç sadece süt toplama merkezleri kurulması da teşvik edilmektedir.
Süt toplama tesislerinde çiğ sütün toplanması, süzülmesi ve soğutulabilmesinin sağlanması, uygun şartlar altında depolanması ön koşuldur.
- Yeni tesis niteliğindeki küçük ve orta ölçekli süt toplama merkezlerinin kurulması, mevcut süt işleyen işletmelere bağlı olarak hasat sonrası kayıpları asgari düzeye indirmek için soğuk zincirin sağlanması amacı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde süt toplama merkezlerinin geliştirilmesine yönelik başvuruları kapsamaktadır.
- Başvuruda bulunacak söz konusu işletmelerin, kuracakları süt toplama tesisi/tesisleri toplam kapasitesi mevcut işletmenin kapasite/ekspertiz raporlarında belirtilen günlük süt işleme kapasitesinden fazla olamaz.
- Sütün taşınması için kullanılan araçlara soğutma sistemi kurularak frigorifik araca dönüştürülmesi destek kapsamındadır.

SOĞUK HAVA DEPOSU YATIRIMLARI

- 81 ilde soğuk hava deposu konusunda yeni tesis ile yenilenebilir enerji ve/veya soğuk hava deposu ekipmanı ile sınırlı olmak kaydıyla teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurular hibe desteği kapsamında değerlendirilir.
- Tarımsal amaçlı birim kooperatifler, birlikler ve bunların üst birlikleri tarafından yapılan başvurular hariç, soğuk hava depolarında depolama alanı en az 250 m² veya depolama hacmi en az 1500 m³ ve en fazla 10.000 m³ olmalıdır.
- Soğuk hava deposu, mevcut bir tesisin bir ünitesi olarak yapılıyor ise; yenilenebilir enerji ve/veya soğuk hava deposu ekipmanı ile sınırlı olmak kaydı ile yatırımın niteliği teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon yatırımı olarak gerçekleştirilebilir.
- Projede, yasal mevzuata uygun bir soğuk hava ve/veya şoklama deposu bulunuyorsa, tesisin yapılacağı parselde yer alması ve tesis ile bir bütünlük arz etmesi halinde söz konusu depo hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

ÇELİK SİLO YATIRIMLARI

- 81 ilde çelik silo kurulumu konusunda yeni tesislerin yapımı projeleri desteklenecektir.
- Çelik silo başvurusu bağımsız bir tesis olarak yapılıyor ise niteliği yeni tesis olmalıdır.
- Mevcut bir tesisin (un, yem fabrikası gibi) bir ünitesi olarak yapılacak çelik silo başvurularında yatırımın niteliği kapasite artırımı ya da teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon yatırımı niteliğinde uygun başvuru olarak kabul edilmektedir.
- Mevcut tesise ait yapı kullanım izin belgesinin de başvuru ekinde sunulması gerekmektedir. Bu çelik silo inşaatı yapı ruhsatına tabi ise yapı ruhsatı başvuru aşamasında sunulmalıdır.

SU ÜRÜNLERİ İŞLEME YATIRIMLARI

- 81 ilde su ürünleri işleme için yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması, mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu projeleri desteklenecektir.
- Yeni veya mevcut bir işletmede balık ve su ürünleri işleyen tesisin kurulması için inşaat işleri ile su ürünlerinin taze, soğuk/donmuş muhafazası ve/veya şoklanması için, kesme, iç organ alma, pul kazıma, yıkama, sınıflandırma, kalibrasyon/boylama, temizleme/ayıklama, sterilizasyon sistemleri için, işleme amacına (konserveleme, tütsüleme/fümeleme, salamura etme, filetolama) yönelik sistemler ile tartma, ambalajlama, paketleme, vakum paketleme ve etiketleme sistemleri için gerekli makine ve ekipman alımı hibe desteği kapsamındadır
- En az 100 ton/yıl ve en fazla 2.000 ton/yıl üretim kapasitesine sahip yatırımlar desteklenecektir. Hamsi, alabalık, levrek ve çipura için; balık unu ve yağı, dondurma, tütsüleme ve tuzlama, taze muhafaza ve soğutma işlemleri, marinat yapacak tesisler ile surimi, deniz salyangozu, midye ve kurbağa bacağı gibi ürünleri işleyen mevcut ve/veya yeni tesisler için proje başvuruları kabul edilecektir.

TIBBİ-AROMATİK BİTKİ İŞLEME YATIRIMLARI

- 81 ilde büyükbaş ve küçükbaş hayvanların derilerinin işlenmesine yönelik yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması, mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu projeleri desteklenecektir.
- Kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda işleme, kurutma, dondurma, paketleme ve depolama tesislerinde depolama ünitesi ek ünite olarak yapılacak ise kapasitesinin tesisin kapasitesi ile uyumlu olması gerekmektedir.
- Destek kapsamındaki tesislerde işlenebilecek tıbbi aromatik bitkiler:
Adaçayı, alıç, aloe vera, altın otu, anason, aronya, aslanpençesi, aspir, biberiye, civanperçemi, çakşır, çemen, çobançantası, çörekotu, çöven, dağ çayı, defne, dereotu, devedikeni, domuz turpu, ebegümece, ekinezya, eşek hıyarı, fesleğen, geven, goji berry, göl soğanı, gümüş düğme, hardal, haşhaş, hatmi, hint yağı, hodan, hünnap, ıhlamur, ısırgan otu, kapari/kebere, karaasma, karabuğday, karahindiba, kekik, kırmızı biber, kısa mahmut, kimyon, kişniş, kuşburnu, kuzukulağı, lavanta, maydanoz, mayıs papatyası, melek otu, Meryem ana, mersin, meyankökü, nane, nezle otu, oğul otu, öksürük otu, pelin, pire otu, rezene, safran, salep, sarı kantaron, sarımsak, sumak, şerbetçiotu, şeker otu, şevketi bostan, üzerlik otu, vanilya, yaban mersini, yağ gülü, yüksükotu, zencefil ve zerdeçal.

BÜYÜKBAŞ-KÜÇÜKBAŞ DERİ İŞLEME TESİSİ YATIRIMLARI

- 81 ilde büyükbaş ve küçükbaş hayvanların derilerinin işlenmesine yönelik yeni tesislerin yapımı, kısmen yapılmış tesislerin tamamlanması, mevcut tesislerin kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyonu projeleri desteklenecektir.
- Deri işleme tesisine yönelik proje başvuruları yatırım yerinin organize sanayi bölgesi olması şartıyla değerlendirmeye alınır.
- Büyükbaş ve küçükbaş hayvanların derilerinin işlenmesine yönelik yatırımların tamamını kapsamaktadır.
- Proje başvuruları, yüzülmüş ve koruma işlemleri dışında işlem görmemiş (pikle deri ve kromlu deri ürünler hariç) derilerin, tuzlu yaş veya kuru (hava kurusu, tuzlu kuru, don kurusu) ham olarak işlendiği yatırım tesislerini kapsamaktadır.

HAYVANSAL VE BİTKİSEL ORJİNLI GÜBRE İŞLEME

- 81 ilde hayvansal ve bitkisel orijinli gübrelerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yeni tesis, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması, kapasite artırımı ile teknoloji yenileme proje başvurularına hibe desteği verilmektedir.
- Yeni tesis veya kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması kapsamındaki hibe başvurularında sunulan projede işleme ve paketlenme üniteleri mutlaka birlikte yer almalıdır; sadece işleme veya sadece paketlenme tesisi projelendirildiğinde başvuru reddedilecektir.
- Hayvansal ve bitkisel orijinli gübrelerin her biri için tek başvuru yapılabileceği gibi iki konuyu birlikte içeren başvuru da yapılabilir.
- Hayvansal orijinli gübreler, hayvanların dışkıları ile yataklıklarının artıklarından elde edilen gübrelerdir (Ahır gübresi veya çiftlik gübresi).
- Bitkisel orijinli gübreler, tarımsal amaçlı yetiştirilen bitkilerin kendisinden ya da işlenmesi sonrası elde edilen yan ürünlerden elde edilen gübrelerdir (Sera veya budama atıkları, vb.).
- Solucan gübresi üretimine yönelik yatırımlar uygun değildir.

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI KULLANIMINA İLİŞKİN YATIRIMLAR

- Yenilenebilir enerji kullanılacak bütün yatırım konularında yenilenebilir enerji üretimi mevcut veya Tebliğ kapsamında kurulacak tesisin kapasite/ekspertiz raporunda hesaplanan yıllık enerji ihtiyacının en az %51'ini, en fazla %110'unu karşılayacak şekilde projelendirilmesi halinde hibe desteğinden faydalandırılır.
- Başvuru sahipleri için lisanssız elektrik üretimi yatırımlarında ilk yapılması gereken iş; bağlantı anlaşmasına çağrı mektubunun alınmasıdır. Bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu, hibe sözleşmesi aşamasında; bağlantı ve sistem kullanım anlaşması nihai raporda sunulmalıdır.
- Elde edilen enerjinin, mevcut veya Tebliğ kapsamında kurulacak tesisteki enerji ihtiyacının %110'unu aşması durumunda elde edilen toplam enerji ile tesiste ihtiyaç duyulan enerji oranlanarak hibe ödemesi yapılır.

YATIRIM KONULARINA İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR

- **Kapalı ortamda bitkisel üretim, bitkisel ürünlere yönelik yatırımlar, büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ve hayvansal ürünlere yönelik yatırımlarda**, değerlendirme sonucunda uygun kabul edilen başvurularda, aldığı puana bakılmaksızın öncelikle **yatırım yeri tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgesinde** bulunan projelere hibe desteği verilir.
- Aynı proje kapsamında farklı ürün ya da ürün gruplarının işlenmesi ve paketlenmesine yönelik proje teklifi **yapılamaz**.
- **Sadece makine ekipman alımı içeren projelerde** 5403 sayılı Kanunda tarım arazisi olarak tanımlanan yerler dışında kalan arazilerde ve sadece mevcut yapıları belgeleme maksadıyla alınmış “Yapı Kayıt Belgesi” kabul edilecektir.
- Program çerçevesinde hibe desteğinden yararlanmış yatırımcılardan/tesislerden üç yıllık izleme süresinin **ilk yılını** tamamlamış olanlar; kapasite artırımı ile teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğinde proje başvurusunda bulunabilirler.

YATIRIM KONULARINA İLİŞKİN GENEL HUSUSLAR

- **Kiralanmış bir mülk üzerinde yapılacak yatırımlar uygun yatırımlardır. Yatırım yeri kiralık ise;**
 1. Kiralama süresi yatırım için başvurunun yapıldığı tarihten itibaren en az 7 (yedi) yılı kapsamalıdır. Nihai raporda ödeme talep dosyası ekinde üst hakkı veya kiralamanın tapuya şerh edilme şartı aranır. Kira sözleşmesi yerine tahsis/irtifak belgesi bulunması halinde bu belgeler ilgili kurum ve kuruluşun bağlı oldukları mevzuata göre alınır.
 2. Resmi kurum ve kuruluşlardan alınan tahsis/irtifak süresi boyunca tahsis/irtifakın iptal edilmeyeceğine dair taahhütname ve/veya resmi yazılarda ayrıca noter tasdiki aranmaz.
 3. Aynı parselin birden fazla kişi tarafından kiralanması suretiyle başvuru yapılması halinde;
 - Kiralanan alan sunulan yatırım projesi için yeterli olmalıdır.
 - Kiralama süresi yatırım başvurunun yapıldığı tarihten itibaren en az 7 (yedi) yılı kapsamalıdır ve kira sözleşmesi noter tasdikli olmalıdır.

Yatırım yeri hisseli ise; hissedarlardan birisinin başvuruda bulunması halinde diğer hissedarların yatırımcıya muvafakat verdiklerini, sahibi oldukları arsa üzerinde inşaat yapılmasına rızaları olduğunu ve tesis faaliyete geçtikten sonra en az 7 (yedi) yıl süreyle tesisin faaliyetine engel olabilecek ölçüde başka bir tesis kurmayacaklarını beyan ettikleri noter onaylı taahhütnamenin başvuru aşamasında veri giriş sistemine yüklenmesi gerekmektedir.

BAŞVURULACAK ADRES VE BAŞVURU ŞEKLİ

BAŞVURU ADRESİ

- <https://hibedestek.tarimormman.gov.tr/Tarim/onlinebasvuru.aspx?tip=3>

PROJE BAŞVURUSU

- Proje başvurusu; uygulama rehberi ve satın alma rehberine uygun olarak hazırlanır.
- 2023/51 No.lu Tebliğde belirtilen usul ve esaslara göre hazırlanan başvuru dosyasının girişi veri giriş sistemi üzerinden yapılır.
- Başvurunun gerçekleşmesi için başvuru dosyasının veri giriş sistemi üzerinden girişinin yapılması şarttır.
- Elektronik ortamdaki başvuruların;
- Tüzel kişilerin vergi numarası ve yetkilendirilen kişinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması şartıyla Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile yapılması zorunludur.
- Gerçek kişilerde ise başvuru sahibi ya da yetkilendirdiği kişinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması şartıyla Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile yapılması zorunludur.

TEŞVİK UNSURLARI

01

PROJE
BAŞVURULARININ
YAPILMASI

19.02.2024

02

İL DÜZEYİNDE
DEĞERLENDİRME
YAPILMASI

03

SONUÇLARIN
YATIRIMCILARA
TEBLİĞ EDİLMESİ

04

TEBLİĞ TARİHİ SONRASI
30 GÜN İÇİNDE YATIRIMCILAR
HİBE SÖZLEŞMESİNE ESAS
DÖKÜMANLARI İL MÜDÜRLÜĞÜNE SUNAR.

05

HİBE SÖZLEŞMESİNE
ESAS DOKÜMANLAR
İPYB TARAFINDAN
30 GÜN İÇİNDE İNCELENİR.
UYGUN BULUNMASIYLA TEBLİGAT
SONRASI 5 İŞ GÜNÜ İÇERİSİNDE HİBE
SÖZLEŞMESİ İMZALANIR.

FORM

YATIRIM VE İHRACATI
TEŞVİK DANIŞMANLIĞI

YATIRIMLARINIZI **TEŞVİKSİZ** YAPMAYIN;
SADECE TEŞVİK İÇİN **YATIRIM** YAPMAYIN.

TEŞEKKÜRLER!

 BİZE ULAŞIN

 <https://formdanismanlik.com.tr/>

 444 30 80

 info@formdanismanlik.com.tr